

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 1217.

Svar (5/2 98)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

I § 3 i lov nr. 459 af 1. juni 1994 om den fri ungdomsuddannelse er det fastsat, at uddannelsen sammensættes af dele af kendte eller nye uddannelser, projektarbejde, foreningsarbejde eller udviklende aktiviteter i øvrigt. I lovforslagets bemærkninger til denne paragraf er »udviklende aktiviteter i øvrigt« beskrevet som »blandt andet udlandsophold, herunder pædagogisk tilrettelagte udvekslingsprogrammer, studieture eller udvekslinger, hvori der indgår elementer af frivilligt arbejde. Også udlandsophold, der ikke indgår i et særskilt udviklet pædagogisk program, kan indgå i en fri ungdomsuddannelse, hvis det sikres, at den unges oplevelser under opholdet sættes ind i et større socialt og kulturelt perspektiv«.

Jeg tillader mig at henvise til § 3 i lov nr. 459 af 1. juni 1994 om den fri ungdomsuddannelse samt til lovforslag nr. L 222 med bemærkninger (folketingsåret 1993-94).

Det har således været lovens intention, at udlandsophold kunne indgå i en fri ungdomsuddannelse, herunder også udlandsophold, som ikke foregår på uddannelsesinstitutioner, for eksempel praktikophold, frivilligt arbejde, aktiviteter som led i den unges eget projekt mv. Derimod kan den unge ikke indlægge dele, der er feriebetonede. Ansvar for, at dette ikke sker, påhviler den uddannelsesansvarlige skole.

Det fremgår af statistiske oplysninger fra Fællesrådet for den Fri Ungdomsuddannelse, at 14 pct. af elevugerne i uddannelsesplanerne foregår i udlandet. 42 pct. af alle elever har haft eller planlægger et udlandsophold som led i deres fri ungdomsuddannelse. Gennemsnitlig er disse elever i udlandet i 31 uger. På nuværende tidspunkt er der imidlertid ikke tilgængelige oplysninger om, hvor stor en del af disse udlandsophold, der udløser tilskud til køb af uddannelse.

De 10 lande, som flest elever vælger i forbindelse med et udlandsophold, var i november 1997: England, USA, Spanien, Norge, Frankrig, Italien, Australien, Tyskland, Israel og Sverige. I

alt indgår der i uddannelsesplanerne 54.405 elevuger i disse lande, fordelt på 2.463 elever. Til sammenligning kan det oplyses, at der i uddannelsesplanerne indgår 265 elevuger i Indonesien, herunder Bali, fordelt på 20 elever, og i Cuba 940 elevuger, fordelt på 48 elever.

Generelt finder jeg, at det er en fordel, at loven om den fri ungdomsuddannelse giver de unge mulighed for at indlægge uddannelsesdele i udlandet, naturligvis under forudsætning af, at indholdet af disse er i overensstemmelse med det mål, som elev og vejleder i fællesskab har sat for uddannelsen. Hvis udviklende aktiviteter, interkulturel forståelse, sprogfærdigheder, undervisning i udlandet i særlige fag og kreative aktiviteter er med til at opfylde det uddannelsesmål, der formuleres i forbindelse med fastlæggelse af uddannelsesplanen, finder jeg det rimeligt, at sådanne indgår i en uddannelsesplan.

Jeg vil dog understrege, at den unge selv skal betale for transport, ophold og forsikringer i forbindelse med dele i den fri ungdomsuddannelse, der foregår i udlandet.

På baggrund af diverse indslag i TV2's nyhedsudsendelser har jeg bedt mine embedsmænd om at undersøge, hvorvidt de i indslagene nævnte aktiviteter lever op til lovens intentioner og uddannelsens tilskudsregler i øvrigt.

Jeg kan yderligere oplyse, at jeg ved to bekendtgørelsesændringer i efteråret 1997 har strammet tilskudsbetingelserne til den fri ungdomsuddannelse. Herved er det blevet præciseret, at der kun kan ydes tilskud til pædagogisk tilrettelagte aktiviteter. Det er den uddannelsesansvarlige skoles opgave at påse, at dette overholdes, når der søges tilskud til køb af uddannelse i henhold til § 11, stk. 1, i lov om den fri ungdomsuddannelse. Tilskuddet til køb af uddannelse, som ikke allerede er offentligt finansieret, er i finansloven for 1998 fastsat til 800 kr. pr. elev-uge.

Desuden er det nu fastsat i bekendtgørelsen, at Undervisningsministeriet efter indstilling fra Fællesrådet for den Fri Ungdomsuddannelse kan omgøre den enkelte skoles vurdering af, om undervisning i udlandet er skolebaseret eller ej. Denne regel er netop indføjet for at kunne stoppe eventuelt misbrug af de muligheder, som den fri ungdomsuddannelse giver.

Jeg har altså strammet reglerne, men finder ikke anledning til at begrænse udlandsophold